

آیین‌نامه انضباطی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس

(مصوبه مورخ ۸۴/۰۶/۱۵ کمیته کاری هیئت‌مدیره)

قسمت اول - وظایف شرکت‌ها در ارتباط با مجامع عمومی

ماده ۱- شرکت موظف است به منظور حضور نماینده سازمان کارگزاران بورس اوراق بهادار تهران در جلسه‌های مجامع عمومی (عادی سالانه، عادی به‌طور فوق‌العاده و فوق‌العاده) دست کم ده روز پیش از تشکیل، کتباً دعوت به عمل آورد. مدارک ذی‌ربط، به‌ویژه گزارش هیئت‌مدیره و حساب‌رسان و بازرسان قانونی به مجمع مزبور باید دست کم ده روز یک هفته قبل از تاریخ مجمع، به سازمان کارگزاران ارسال شود و مفاد دستورالعمل نحوه حضور نماینده سازمان در مجمع، رعایت گردد.

ماده ۲- براساس مواد قانون تجارت و دیگر مقررات ذی‌ربط، تصمیمات اتخاذ شده در مجامع عمومی عادی، فوق‌العاده و عادی بطور فوق‌العاده صاحبان سهام باید در جهت حفظ منافع و رعایت حقوق تمام سهامداران به‌طور یکسان باشد. در ضمن مجامع مزبور باید با حضور حسابرس و بازرسان قانونی شرکت تشکیل شود.

ماده ۳- شرکت موظف است حداکثر مدت یک ماه پس از تاریخ تشکیل مجامع عمومی، صورت‌جلسه مزبور را در اداره ثبت شرکت‌ها به ثبت رساند و نسخه‌ای از آن را حداکثر ظرف مدت ده روز پس از ثبت و ابلاغ آن، به سازمان کارگزاران ارسال نماید.

تبصره ۱: در صورتی که در مجامع عمومی فوق‌العاده، در مورد افزایش سرمایه از طریق پذیره‌نویسی، اتخاذ تصمیم شده باشد، از مفاد این ماده مستثنی می‌گردد.

تبصره ۲: شرکت موظف است حداکثر ظرف مدت دو روز از تاریخ برگزاری مجامع عمومی، نسخه‌ای از صورت‌جلسه را که به تأیید هیئت‌رئیس مجمع رسیده است، به همراه اطلاعیه تصمیمات مجمع، همزمان با انتشار عمومی، به سازمان کارگزاران ارسال نماید.

ماده ۴- شرکت موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از تاریخ تشکیل مجمع عمومی عادی سالانه و اتخاذ تصمیم در مورد تقسیم سود، برنامه زمانبندی شده پرداخت سود را به سازمان کارگزاران اعلام نماید و سود تخصیصی به صاحبان سهام را طبق برنامه اعلام‌شده و حداکثر در با رعایت مهلت قانونی، طبق مفاد ماده ۲۴۰ قانون تجارت و با استفاده از خدمات شبکه بانکی، در اختیار سهامداران قرار دهد.

تبصره: شرکت مکلف است سود سهامداران را از طریق واریز به حساب بانکی آنها و یا از طریق حساب سهامداران نزد شرکت سپرده‌گذاری مرکزی بورس ایران، پرداخت نماید. در صورت درخواست سهامدار، صورت حساب نحوه محاسبه مطالبات وی، در اختیار سهامدار قرار خواهد گرفت.

ماده ۴ مکرر - در شرکت‌هایی که ملزم به تهیه صورت‌های مالی تلفیقی می‌باشند، تصمیمات تقسیم سود می‌باید مبتنی بر صورت‌های مالی تلفیقی باشد. سود قابل تقسیم، اقل سود قابل تقسیم طبق صورت سود و زیان تلفیقی یا صورت سود و زیان شرکت اصلی می‌باشد.

تبصره: در صورتی که مطابق صورت سود و زیان تلفیقی، سود قابل تقسیم کمتر از ده درصد سود خالص شرکت اصلی باشد، به منظور رعایت ماده ۹۰ قانون تجارت، تقسیم ده درصد از سود خالص شرکت اصلی بین صاحبان سهام الزامی است.

ماده ۵ - شرکت موظف است پس از تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده و تصویب افزایش سرمایه (با رعایت ضوابط مصوب شورای بورس) از طریق پذیره‌نویسی، اقدامات لازم، از قبیل ثبت اعلامیه پذیره‌نویسی در اداره ثبت شرکت‌ها و صدور گواهی‌نامه‌های استفاده از حق تقدم سهامداران را حداکثر ظرف مدت دو ماه پس از تاریخ تصویب، به انجام رساند. در هنگام تصویب افزایش سرمایه، علاوه بر رعایت قانون تجارت، مفاد دستورالعمل «مراحل اجرای افزایش سرمایه» را لحاظ نماید.

قسمت دوم - وظایف شرکت‌ها در ارتباط با تنظیم حساب‌ها و صورت‌های مالی

ماده ۶ - شرکت موظف است صورت‌های مالی و همچنین صورت‌های مالی تلفیقی سالانه خود را براساس نمونه‌ای که از طرف سازمان کارگزاران طبق نظر سازمان حسابرسی ابلاغ می‌گردد، تهیه و حداکثر ظرف مدت مقرر در ماده یک این آیین‌نامه، همراه با گزارش حسابرس و بازرس قانونی، همزمان با انتشار عمومی، به سازمان کارگزاران ارسال دارد.

ماده ۷ - دفاتر و حساب‌های شرکت باید همواره براساس اصول و موازین متداول حسابداری تنظیم و نگهداری شود و برای تعیین قیمت بهای تمام شده محصولات تولیدی از سیستم حسابداری قیمت بهای تمام شده، استفاده شود.

ماده ۸ - شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس در صورتی که مالک بیش از ۵۰ درصد سهام مطابق استانداردهای حسابداری، کنترل‌کننده شرکت یا شرکت‌های دیگر (شرکت‌های تابعه) باشند موظف‌اند

براساس اصول و ضوابط پذیرفته‌شده حسابداری، ترازنامه و صورت حساب سود و زیان صورت‌های مالی تلفیقی از حساب‌های خود و شرکت‌های تابعه تهیه و به سازمان کارگزاران ارائه نمایند.

ماده ۹- حساب‌های سالانه شرکت‌های پذیرفته‌شده و شرکت‌های سرمایه‌پذیر تابعه آنها «فرعی» باید همواره توسط حساب‌برسان و بازرسان قانونی معتمد بورس هیئت‌پذیرش (بعد از اعلام اسامی حسابداران رسمی توسط مؤسسه‌های حسابرسی موضوع تبصره ۳ ماده واحده قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذیصلاح به‌عنوان حسابداران رسمی) رسیدگی شود.

ماده ۱۰- حساب‌ها و صورت‌های مالی شرکت بایستی به گونه‌ای تنظیم گردد که حسابرس و بازرس قانونی نسبت به آن‌ها اظهار نظر «مردود» و یا «عدم اظهار نظر» ارائه نکرده باشد. در آن صورت بلافاصله توقف نماد معاملاتی سهام شرکت متوقف و تا رفع مواردی که موجب ارائه اظهار نظر مردود و یا عدم اظهار نظر گردیده است، به تشخیص هیئت‌مدیره سازمان کارگزاران بورس اوراق بهادار توقف ادامه خواهد یافت.

ماده ۱۱- شرکت باید به تشخیص حسابرس و بازرس قانونی دارای سیستم‌های کنترل‌های داخلی مطلوب باشد.

ماده ۱۲- چنانچه به تشخیص هیئت‌مدیره سازمان کارگزاران وضع شرکت از نظر مالی، تجاری، اعتباری و مدیریتی در مقایسه با زمان پذیرش یا نسبت به قبل نقصان یافته و تداوم تولید و سودآوری امکان‌پذیر نباشد، شرکت موظف است با ارسال گزارشی حاوی دلایل کافی به سازمان کارگزاران نسبت به رفع مشکلات به وجود آمده اقدام و ظرف مدت تعیین‌شده از طرف سازمان کارگزاران نسبت به اصلاح ساختار و بهینه‌نمودن روند فعالیت کوشش نماید.

ماده ۱۳- در صورتی که عملکرد شرکت در پایان سال مالی منتج به زیان شده باشد، باید در اسرع وقت، با رعایت ماده ۱ این آیین‌نامه، حداکثر ظرف پانزده روز پس از ارائه گزارش حسابرس در خصوص صورت‌های مالی، دلایل زیاندهی و برنامه آتی آن برای رفع موانع و سودآور شدن شرکت به سازمان کارگزاران بورس اوراق بهادار تهران ارائه گردد.

ماده ۱۴- شرکت‌هایی که بر اثر زیان‌های وارده مشمول ماده ۱۴۱ اصلاحیه قانون تجارت گردیده‌اند، باید به گونه‌ای عمل نمایند که حداکثر ظرف مدت ۶ ماه از شمول ماده مذکور خارج شوند. در غیر این صورت معاملات سهام شرکت مذکور در بورس متوقف می‌گردد.

تبصره: چنانچه به تشخیص هیئت‌مدیره سازمان کارگزاران، توقف معاملات پس از شمولیت ماده ۱۴۱ اصلاحیه قانون تجارت ضرورت یابد، معاملات سهام در مهلت فوق‌الذکر نیز می‌تواند متوقف گردد.

ماده ۱۵- شرکت موظف است حداقل هر سه ماه یک‌بار آمارهای از وضعیت تولید و فروش محصولات، چگونگی استفاده از ارزشهای تخصیصی، گزارشات مالی لازم (به تشخیص سازمان کارگزاران) همراه با مقایسه ارقام بودجه مصوب، آخرین وضعیت مالیاتی و چگونگی پیشرفت کار در طرح‌های توسعه و تکمیل و اطلاعات مربوط به قراردادهای مهم منعقد خود را علاوه بر رعایت مفاد آیین‌نامه افشای اطلاعات، سایر اطلاعات مورد نیاز بازار سرمایه را به تشخیص سازمان، به سازمان کارگزاران ارسال نماید.

تبصره: شرکت موظف است سیاست‌ها و برنامه‌های تقسیم سود سهام بین سهامداران را به سازمان کارگزاران اعلام نماید.

ماده ۱۶- در صورت تصویب و اجرای طرح‌های توسعه و تکمیل، شرکت موظف است سازمان کارگزاران را از چگونگی و مراحل اجرایی طرح‌های مزبور مطلع نموده و با ذکر جزئیات طرح توسعه از قبیل میزان هزینه‌های انجام‌شده، درصد کار انجام‌شده و پیش‌بینی میزان هزینه آتی، منابع مالی جهت تأمین هزینه‌های طرح، و زمان احتمالی بهره‌برداری از طرح، تأثیر در سودآوری و سایر اطلاعات بااهمیت درخصوص طرح مزبور را هر ۶ ماه یکبار به سازمان کارگزاران بورس اوراق بهادار ارسال نماید.

ماده ۱۷- شرکت موظف است هر سال بودجه و برنامه عملیاتی و گردش نقدی پیش‌بینی تولید و فروش در سال مالی آتی را به سازمان کارگزاران ارسال نماید.

قسمت سوم -وظایف شرکت‌ها در ارتباط با سهامداران

ماده ۱۸- اساسنامه شرکت باید به نحوی تنظیم شده باشد که حقوق سهامداران جزء در آن محفوظ بوده و هیچ‌گونه امتیاز ویژه‌ای برای سهامداران عمده قائل نشده باشند.

تبصره: در صورتی که شرکتی براساس مصوبه مورخ ۱۳۷۴/۰۹/۰۶ شورای بورس سهام ممتاز داشته باشد، با توجه به نوع امتیاز مربوط، از بخشی از مفاد ماده فوق‌الذکر مستثنی می‌گردد.

ماده ۱۹- شرکت نمی‌تواند مبالغی تحت هر عنوان از جمله حق مدیریت و یا حق الزحمه نظارت و نظایر آن به سهامدار و یا سهامداران عمده تخصیص و پرداخت نماید.

ماده ۲۰- پرداخت هرگونه کمک‌های بلاعوض به اشخاص خارج از شرکت باید به تصویب مجمع عمومی عادی شرکت برسد و در این مجمع سهامداران ذینفع در کمک مزبور حق ابراز رای ندارند.

ماده ۲۱- شرکت موظف است هرگونه تغییر در ترکیب نمایندگان اعضای حقوقی هیئت‌مدیره، مدیر عامل، آدرس و تلفن‌های شرکت و سایر موارد با اهمیت حسابرس و بازرس قانونی خود را حداکثر ظرف مدت یک هفته دو روز از تاریخ تغییر، همزمان با انتشار عمومی، مراتب را کتباً به سازمان کارگزاران اطلاع دهد.

ماده ۲۲- در صورت توقف فعالیت تولید کارخانه، شرکت موظف است، علاوه بر انعکاس موضوع به بلافاصله موضوع را به هیئت‌مدیره سازمان کارگزاران، مطابق با آیین‌نامه افشای اطلاعات، اعلام و برنامه زمان‌بندی شروع مجدد تولید را اطلاع دهد. در صورت تداوم توقف فعالیت شرکت، هیئت‌مدیره سازمان کارگزاران می‌تواند معاملات شرکت را متوقف نماید.

قسمت چهارم - ضمانت اجرایی آئین‌نامه انضباطی شرکت‌های پذیرفته‌شده

ماده ۲۳ - مدیر عامل و کلیه اعضای حقیقی و نمایندگان اعضای حقوقی هیئت‌مدیره شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس مکلفند طی تعهدنامه‌ای رعایت کلیه مفاد آئین‌نامه انضباطی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس را تعهد نمایند. در صورت عدم اجرای آئین‌نامه، دبیر کل سازمان کارگزاران بورس اوراق بهادار مکلف است موضوع را به هیئت‌مدیره سازمان گزارش نماید تا جهت مورد اتخاذ تصمیم شود.

ماده ۲۴ - هیئت‌مدیره سازمان با توجه به بررسی گزارش ارائه‌شده توسط دبیر کل سازمان و در چارچوب «دستورالعمل اهمیت تخلف و نحوه برخورد با تخلف» در خصوص تخلف شرکت‌ها، با توجه به اهمیت موضوع می‌تواند هر یک از تصمیمات انضباطی ذیل را اتخاذ و انشاء رأی نماید:

۱- تذکر کتبی به مدیر عامل و اعضای هیئت‌مدیره شرکت و اعلام موضوع به سهامدار عمده و

عموم

۲- اخطار کتبی به مدیر عامل و اعضای هیئت‌مدیره شرکت، اعلام موضوع به سهامدار عمده و

عموم

۳- توقف موقت نماد معاملاتی

ماده ۲۵ - شرکت‌های پذیرفته‌شده در تالار اصلی بورس نباید به مدت یک سال از تاریخ دریافت اخطار کتبی یا دومین تذکر کتبی توسط مدیر، نسبت به انتخاب وی به عنوان عضو هیئت‌مدیره یا مدیرعامل اقدام نمایند.

تبصره: در صورتی که مدیرعامل یا هریک از اعضای هیئت‌مدیره شرکت، در زمان تصدی مدیریت، مشمول مراتب فوق گردید، شرکت موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه نسبت به تغییر مدیر یا مدیران مذکور اقدام نماید.

ماده ۲۶ - شرکت‌های پذیرفته‌شده در تالار فرعی نباید به مدت ۲ سال از تاریخ دریافت دومین اخطار یا سومین تذکر کتبی یا دریافت تذکر کتبی پس از اخطار کتبی توسط مدیر، نسبت به انتخاب وی به عنوان عضو هیئت‌مدیره یا مدیرعامل اقدام نمایند.

تبصره ۱: در صورتی که مدیرعامل یا هریک از اعضای هیئت‌مدیره شرکت، در زمان تصدی مدیریت، مشمول مراتب فوق گردید، شرکت موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه نسبت به تغییر مدیر یا مدیران مذکور اقدام نماید.

تبصره ۲: در صورتی که مدیری ۳ بار تذکر کتبی یا یک اخطار کتبی و بعد تذکر کتبی دریافت نماید، پس از طی دوره ۲ ساله مذکور، با نظر مساعد هیئت‌پذیرش می‌تواند مجدداً انتخاب شود.

ماده ۲۷ - کلیه دستورالعمل‌های این آیین‌نامه توسط سازمان تهیه و به تصویب هیئت‌مدیره می‌رسد.